

Cena numeru  
80 mk.

Cena prenumeraty:  
w Łodzi  
Miesięcznie „ 1700  
Z przes. poczt.  
Miesięcznie „ 2000  
poza Łodzią egz. 66  
Konto Poczto. Kasj.  
Oszczęd. 60594  
Należność pocztowa  
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.  
w ŁODZI  
Al, Kościuszki 41  
TELEFON 28,

Łódź.

# ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 5 października 1922 roku.

Clou sezonu! 7P060P

TEATR SCALA — Cegielniana № 18.

TYLKO DWA WYSTĘPY 5 i 6 października rb.

reny Bohuss - Hellerowe  
Wiktor Biegański

Teatrów Stołecznych wraz z zespołem we  
frapującej komedji ANGELO CANA

„WILKOŁAK“

granej 50 razy w teatrze Komedja w Warszawie  
Bilety wczesniej nabywać w cukierni Komara.

Baczność!!

Tow. Akc. Polski Dom Handlowo — Agenturowy

„POLDOM“

w Łodzi. zawiadamia, że w dn. 4 b. m. otworzył trzeci sklep przy ul. Piotrkowskiej 92  
Skład bogato zaopatrzony w towary bawełniane, wełniane, półjedwabne i jedwabne.  
Sprzedaż hurtowa i detaliczna po cenach najniższych. (4166K3)

## W przededniu konferencji w Mudanji.

ŻĄDANIA TURECKIE. POWSTANIE W MEZOPOTAMJI. GRECY POWINNI USTAĆ Z TRACJI. ŻĄDANIA ANGL. JI.

PARYŻ 4 (PAT) Według doniesień Ha-  
vasa ze Smyrny gen. I Ahmed basza otrzymał  
polecenie zażądania na konferencji natychm-  
stowego wycofania wojsk greckich z Tracji  
oraz ustalenia granicy takiej, jaka istniała w  
r. 1916. Poza to I Ahmed domagać się będzie,  
aby administracja koalicyjna była tylko prze-  
ściowa, oraz aby wydano zarządzenia prze-  
szkodzenia deportacji poddanych tureckich  
z Tracji przez wojska greckie podczas jej oku-  
pacji. (12)

LWÓW 4 10 (AW) — Specjalny kore-  
spondent „Kurjera Lwowskiego“ w Paryżu po-  
daje, że z Konstantynopola doniesiono do  
pism paryskich, iż w północnej Mezopotamji  
wybuchło ogólne powstanie. Jak dotąd szcze-  
ście wojenne jest przy powstańcach. Wojska  
angielskie zostały odcięte. Pisma przewidy-  
wały ewakuację Mossulu. (13)

WIEN 4 (PAT) „Neue Freie Presse“  
donosi z Paryża Jak słyhać, Franklin Bouillon  
bierze udział w konferencji jaka się odbywa  
w Mudanji. Potwierdzają się również wiado-  
mości o wysłaniu do Mudanji przez prowizo-

ryczny rząd w Atenach greckiego generała.

LONDYN 4 (PAT) „Evening Standard“  
donosi: Gabinet angielski jest zdania, że wojska  
greckie powinny wycofać się z Tracji.

LEAFIELD 3 (PAT) Pol. Radjo. Do-  
tychczas nie nadeszły do Londynu żadne in-  
formacje o przebiegu konferencji, która rozp-  
częła się dziś rano o godz. 10 30, w Mudanji.

BERLIN, 4 10 (AW) — General Harrin-  
gton został upoważniony przez rząd angielski  
do przedstawienia na konferencji w Mudanji  
następujących żądań: 1) odwrót Turcji ze stre-  
fy neutralnej na taką odległość, aby uniemoż-  
liwione zostały jakiekolwiek starcia. 2) pozos-  
tawienie wojsk angielskich na azjatyckim  
wybrzeżu Dardaneli. 3) wstrzymanie wojsk  
greckich we wschodniej Tracji do czasu odpo-  
wiedzi na notę aliantów z dnia 29 września. 4)  
niedopuszczenie do omawiania kwestji, w czy-  
ich ramach znajdować się będzie administracja  
Tracji, według zdania rządu angielskiego bo-  
wiem ostatnia kwestja rozstrzygnięta zosta-  
nie nie w Mudanji, lecz na przyszłej konferen-  
cji pokojowej. (13)

## Z Nowej Grecji.

WYBORY DO PARLAMENTU. PRZECIWKO OPUSZCZENIU TRACJI. WZROST  
REPUBLICANIZMU. NOWY KRÓL W WIEZIENIU.

ATENY 4 (PAT) Wybory do parlamen-  
tu greckiego odbędą się 13 listopada.

BERLIN 4 (PAT) Prasa niemiecka przy-  
nosi wiadomość z Aten, według której rząd  
prowizoryczny ogłosił proklamację, odrzuca-  
jącą okupację Tracji przez wojska koalicyjne  
aż do zawarcia pokoju. Według dalszych in-  
formacji prasy niemieckiej, przedposelstwa-  
mi alianckimi przyszło do wrogich demon-  
stracji. Koalicyjne okręty wojenne miały wy-  
jechać z Pirem celem ochrony poddanych  
państw sprzymierzonych. (13)

PARYŻ 4 (PAT) W kołach politycz-

nych panuje zdanie, że rządy nowego króla  
greckiego nie będą długie. Najświeższe wiado-  
mości z Aten potwierdzają, że grecki związek  
oficerów oświadczył się także za republikań-  
ską formą państwa, Aleksander Karapomos o-  
trzymał polecenie wypracowania republikań-  
skiej konstytucji państwa, (13)

LONDYN 4 10 (AW) — Według „Mor-  
ning Post“ nowy król grecki jest więzieniem w  
swoim pałacu. Nie dopuszczają do niego niko-  
go bez specjalnego pozwolenia. Króla odwie-  
dza tylko kilku znajomych, m. in, także ru-  
muński poseł w Atenach, (13)

## WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Otwarcie Sejmu Śląskiego.

(wp) Wczoraj N. czelnik Państwa podpisał dekret, zwołujący Sejm Śląski na dzień 10 października r. b, do Katowic. (5)

Posel angielski u prezydenta ministrów.

(wp) Wczoraj o godz. 12 w poł. poseł angielski w Warszawie, p. Max Miler, złożył wizytę prezydentowi ministrów, p. Nowakowi. Wizyta trwała przez czas dłuższy. (5)

Bolszewicy rekwirują pocztę dyplomatyczną.

(wp) W ubiegłym tygodniu, po graniczne władze sowieckie na stacji Negorefoie dopuściły się ponownie samowoli, odbierając polskiemu kurjerowi dyplomatycznemu całą pocztę administracyjną. (5)

Umowa handlowa polsko-włoska.

(wp) Wobec wysłania już przez Rząd Polski noty ratyfikacyjnej w sprawie umowy handlowej z Włochami, spodziewane jest w najbliższym czasie wysłanie podobnej noty przez Rząd Włoski. Wskutek czego można oczekiwać wejścia w życie tej umowy w ciągu trzech tygodni, gdyż zaczyna ona działać w 15 dni po wymianie not ratyfikacyjnych. (5)

Umowa handlowa polsko-japońska.

(wp) Definitywne pertraktacje o umowę handlową z Japonią mają się rozpocząć już w ciągu bież. tygodnia (5)

Urząd radcy handlowego w Pradze.

(wp) Od dnia 4 b. m. zostanie przy poselstwie polskiem w Pradze utworzony urząd radcy handlowego. (2)

Wyjazd min. Kamińskiego na G. Śląsk,

(wp) W niedzielę wyjeżdża do Katowic na otwarcie sejmiku górnośląskiego minister spraw wewnętrznych Kamiński w towarzystwie przewodniczącego międzyministerialnego komitetu dla Górnośląska p. Koncewskiego. (2)

## „Rymer soll bleiben“

BLOK NIEMIECKI POPIERA N. P. ROWCO V.

KATOWICE, 4 (wł.) „Oberschlesischer Kurrier“ organ Niemieckiej Partii Katolickiej występuje w artykule wstępnym n. t. „Rymer soll bleiben“ za pozostawieniem n. Rymera na stanowisku wojewody, twierdząc, że w Seimie Śląskim partje niemieckie udziela mu poparcia bo uważają go za najodpowiedniejszego na to stanowisko w obecnych warunkach politycznych.

Ponieważ Niemiecka Partja Katolicka połączyła się z Niemiecką Partją Narodową w jeden Blok Niemiecki przy wyborach do Sejmu Warszawskiego, a kluby tych partji w Seimie Śląskim w jeden wspólny klub, w którym Niemiecka Partja Katolicka liczy 8 głosów, a Niemiecko Narodowa 4, przeto artykuł „Oberschlesischer Kurrier“ można uważać za wyraz Bloku Niemieckiego.

Artykuł ten wykazuje dalej, że w ten sposób n. Rymer rozporządzałby 28-ju głosami, a mianowicie 22 niemieckimi, 7-ju N. P. R., 8-ju P. P. S i P. S. L. i prawdopodobnie 2 głosami (Niemieckich Socjalistów). Zaznaczyć należy, że socjaliści niemieccy do Bloku Niemieckiego nie wstąpili. Byłaby to więc większość 31 głosów w stosunku do 18 głosów Polskiego Bloku Narodowego.

Ofertę tę zrobiono p. Rymerowi, żądając wzajemności. Żądania wzajemne streszczają się na razie w ogólniku: Uwzględnienie słusznych praw mniejszości niemieckiej. Należy zobaczyć, czy p. Rymer skorzysta z tej oferty. W każdym razie stwierdzić należy, że kombinacja ta ukazała się naprzód w organie niemieckim. (6)

## Wojna grecko-turecka.

GRECY BĘDĄ SIĘ BRONIC DO OSTATNIEJ KROPLI KRWI NASTROJ DYPLOMACJI GRECKIEJ. TURCY WYCOFUJĄ SIĘ.

LONDYN 4 (PAT) Specjalny sprawozdawca „Daily Mail“ donosi z Aten, że greckie siły wojskowe bronić się będą w Tracji do ostatniej kropli krwi. W dobrze poinformowanych kręgach są zdania, że Grecy mogą wystawić w Tracji armię w sile 150,000 żołnierzy.

PARYŻ 4 (PAT) „Petit Parisien“ dowiadyuje się z Londynu, że lord Curzon oświadczył kategorycznie Veizelosowi, że nota sprzymierzonych z d. 23-IX-go stanowi niewzruszoną postawę polityki angielskiej na Wschodzie. Curzon zaznaczył, że oddaje się największą usługę rządowi Aten, jeżeli mu się doradzi, ażeby się zgodził na tę decyzję sprzymierzonych.

WIEN 4 10 (AW) — Tutejsza prasa omawia oświadczenie jednego z greckich polityków, którego zdaniem Turcy nie mogą mówić o żadnym zwycięstwie w Azji Mniejszej, gdyż wojska greckie nie dały tureckim oddzia-

łom żadnej sposobności do walki, cofając się w zupełnym porządku. Według zapewnienia owego greckiego polityka będą Grecy wszystkimi siłami walczyć o posiadanie Tracji. Na tym tle niema żadnych różnic pomiędzy wszystkimi partjami greckimi.

Co do sprawy cieśnin dardanelskich zaznaczył ów dyplomata, że abdykacja króla Konstantyna przyczyniła się do tego, Wreszcie oświadczył dyplomata ten, że stosunek Grecji do państw sprzymierzonych kształtuje się przyjaźnie. (13)

ATENY 4 (PAT) Wojska tureckie opuściły także miejscowość Panderma, położoną w strefie neutralnej. Zajęty dotychczas fort nad Dardanelami Kamkali otrzymał obecnie załogę angielską. Zastój w tureckich operacjach wojskowych widoczny jest także koło Ismid, która to miejscowość została również opuszczoną przez wojska tureckie, jak stwierdzili lotnicy koalicyjni. (13)

## BUDZENIE Z LETARGU.

OTWARTE POBUDZANIE DO WOJNY.

BERLIN, 4 (wł.) Przy licznych udziale publiczności odbyło się w Hamburgu zgromadzenie Niemieckiej Partji Narodowej, na którym przemawiał radca tej partji hr. Westarp. Złożył on zasadnicze oświadczenia w sprawie położenia politycznego. Punktem szczytowym jego przemówienia było namiętne podburzenie do wojny z Francją. W związku z ostrą krytyką polityki dopełnia zobowiązań oświadczył on, że dr. Wirth mimo polityki dopełnia zobowiązań stracił G. Śląsk. Francja nie chce od Niemiec

pieniędzy, tylko przedewszystkiem granice Ren. Zyczeniem jej jest, aby Niemcy nie płacili, gdyż w ten sposób uzyska Ren. Należy sobie jasno uświadomić, iż Francja nie ustąpi dobrowolnie od Renu i musi być sła przepędzona za granicę. Naród niemiecki należy wezwać aby się otrząsnął z letargu.

Końcowe słowa Westarpa były monarchofobicznym wyznaniem wiary przyjętem entuzjastycznie przez zgromadzonych. (2)

## Szanzer o kontroli nad Austrią.

WŁOCHY OTRZYMAŁY WYBITNE STANOWISKO.

WIEN 4 (PAT) „Neue Freie Presse“ donosi z Rzymu: Minister spraw zagranicznych Schanzer oświadczył wobec przedstawiciela dziennika „Journal di Italia“, że porozumienie jakie nastąpiło w Genewie w sprawie

Austrii oznacza politykę i terytorjalną stabilizację Austrii, i usuwa wszelkie niebezpieczne rozwiązania problemu Austrii. Włochy otrzymały w ustanowionej kontroli w Austrii wybitne stanowisko.

## Z OSTATNIEJ CHWILI

### Ukraińscy komuniści przy robocie antypolskiej.

CHARKOW 4 (A. W.) Podobnie jak w Moskwie również na Ukrainie stworzono ostatnio, wskutek starań polskiej sekcji partji komunistycznej w Rosji, specjalną organizację,

zbierającą pieniądze na poparcie akcji partji komunistycznej w Polsce. W przededniu wyborów do sejmu zbieranie pieniędzy w Rosji dla partji komunistycznej w Polsce nabiera cech akcji politycznej, zwróconej wyraźnie przeciw Polsce.

Obecnie gazeta charkowska „Komunist“ ogłasza wezwanie do składania pieniędzy na

powyższy cel, zaznaczając, że urzędnicy wszed ukraińskiego komitetu wykonawczego, komisarjatu do spraw wewnętrznych, komisarjatu oświaty i t. p. postanowili opodatkować się miesięcznie dla popierania akcji komunistycznej w Polsce. Fakt ten jest najwyraźniejszym pogwałceniem traktatu ryskiego, który każe układać się siron zabrania popierania akcji i ugrupowań, zmierzających do obalenia ustroju państwowego strony przeciwnej. (2)

### Z SEJMU PRUSKIEGO.

BERLIN 4 (PAT) Wczorajsze posiedzenie sejmu pruskiego zajmowało się włącznością drożyzną, oraz nędzą, panującą w Prusiech. Pod koniec posiedzenia pos. Goebel przemawiał na rzecz akcji pomocniczej dla G. Śląska, żądając natychmiastowej pomocy dla uchodźców z G. Śląska, mianowicie dostarczenia im mieszkań oraz udzielenia odszkodowań za straty jakie ponieśli wskutek opuszczenia polskiej części G. Śląska. (12)

### PRZERWANIE KONFERENCJI SOWIECKO-CHINSKIEJ.

MOSKWA 4 (PAT) Odjazd delegacji rosyjskiej z Czang-Czang został odroczone z powodu choroby Joffego. Członkowie delegacji rosyjskiej odwiedzili Joffego z tego powodu, wyrażając mu gorące współczucie. Obecny wynik konferencji nie oznacza zerwania, rokowań, lecz tylko chwilową przerwę. Spodziewają się, że podjęcie konferencji nastąpić powinno i że będzie to pierwszym krokiem do zbliżenia się obu narodów.

### PROCES MORDERCÓW RATHENAU

LIPSK, 4 10 (PAT) Na popołudniowym posiedzeniu Najwyższego Sądu Państwowego w sprawie zamordowania Rathenau'a zeznał Henryk Tillessen, brat oskarżonego, że sprzyjał organizacji „Konsul“, która miała rozbudować się powoli w pewnego rodzaju nieuzbrojoną armię, gotową do działania na wszelki wypadek. W końcu przesłuchano kupca Vossa, który oświadcza, że pracował na Górnym Śląsku wspólnie z komunistami i starał się tym sposobem, aby Górny Śląsk uratować dla Niemiec. (13)

### PRZED ROZŁAMEM WE WŁOSKIEJ PARTII SOCJAL.

RZYM, 4 10 (PAT) Na 19-ym kongresie socjalistów włoskich, który się odbywał w nastroju przygnębionym z powodu zwycięstwa idei faszystów oraz tendencji rozłamowej w łonie partji, zażądali maksymaliści, których nie należy mieszać z komunistami, wyłączenia z partji kollaborantów. Kongres przyjął wniosek maksymalistów o usunięcie kollaborantów, oraz wniosek centrowców, wyprzedzający się za utrzymaniem jedności partji. Pierwszy wniosek uzyskał 3,100 głosów, drugi wniosek 29,190. Przed przystąpieniem do głosowania przyjęto raport, wedle którego ilość członków partji socjalistycznej wynosiła 30-czerwca roku 1922 — 73,075. (13)

### NIEOFICJALNA TABELA GŁÓWNIETZYCH WYGRANYCH V TEJ POLSKIEJ LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

(22 gi dzień ciągnięcia.

500,000 mk. na nr.:	17541,
400,000 mk. na nr.:	66653,
200,000 mk. na nr.:	85542,
50,000 mk. na nr.:	74834, 83509,
40,000 mk. na nr.:	53441, 70203,
25,000 mk. na nr.:	24702, 45264,
50293, 77058, 85132,	
15,000 mk. na nr.:	5998, 7536, 11441,
16470, 17282, 22633, 26805, 27793, 35844,	
37535, 42631, 54447, 61172, 65480, 65826,	
65930, 66411, 67225, 71185, 75315, 80375,	
83135, 84572,	
10,000 mk. na nr.:	1501, 2672,
8637, 9287, 11999, 14890, 15310, 20843, 22895,	
23285, 26234, 26286, 27733, 28311, 28577,	
28776, 33892, 34702, 36851, 39370, 40643,	
42163, 42903, 49069, 49335, 49651, 53486,	
54415, 54540, 54683, 55187, 61927, 63161,	
65353, 65820, 73737, 75791, 78061, 79516,	
80093, 83756, 93307, 93983, 95001.	(2)

## Żydowski program podboju świata.

W Pradze w r. 1869 wygłosił wielki rabin żydowski Reichhorn następującą mowę nad trumną rabina Jehudy, przedstawiając prawdziwe dążenia żydów:

„Co stulecie — my uczeni Izraela, mówił rabin Reichhorn, przyjęliśmy jako zwyczaj, zbierać się w Synhedrjonie, by sprawdzać jakie zrobiliśmy postępy nad opanowaniem świata, obiecanego nam przez Jehowę i jakie zwycięstwa odnieśliśmy nad nienawistnym chrześcijaństwem.

W tym roku zebrani nad grobem naszego wielbego Symeona-ben Jehudy możemy z dumą powiedzieć, że wiek ubiegły zbliżył nas do celu i że ten cel będzie niedługo osiągnięty.

Złoto zawsze było i będzie siłą niepokonaną Kierowane umiejętnie będzie na użyteczniejszą dźwignią dla tego, który je posiada, a przedmiotem pożądania dla tych, którzy go nie mają. Złotem kupi my sumienie najbardziej uporczywe, ustalimy miarę wszystkich wartości, kurs dla wszystkich produktów, przychodzimy z pomocą kredytem (pożyczką) państwowemu, które później zdane są na naszą łaskę.

Wszystkie ważniejsze banki i giełdy wszechświatowe, wierzytelności dla wszystkich rządów, są w naszych rękach.

Inną wielką siłą, jaką posiadamy, są gazety. Powtarzając nieustannie pewne idee, gazeta utrwała je w końcu, jako prawdy. Teatr oddaje usługi podobne. Wszędzie gazety i teatr są posłuszne naszym wskazówkom.

Przez nieustanne pochwały systemu klasowego, podzielimy chrześcijan na partie polityczne, zburzymy ich jedność narodową i zaszczerpiemy rozłam. Bezsilni poddadzą się gazetom naszego kapitału zjednoczonego, oddanego naszej sprawie.

Pchać będziemy chrześcijan do wojen, wyzyskując ich pychę i głupotę. Wyginą i zostawiają miejsca wolne dla naszych.

Posiadłość ziemi zawsze tworzyła wpływ i władzę. W imię sprawiedliwości i równości będziemy dzielili wielkie majątki. Część ziemi damy chłopom, którzy tak bardzo tego pragną, a którzy niedługo będą obdłużeni przez nasz wyzysk. Nasze kapitały zrobią nas panami ziemi. My staniemy się teraz wielkimi posiadaczami, a posiadanie tej ziemi zapewni nam władzę.

Staramy się zastąpić w obiegu złoto przez monetę papierową, nasze kasy będą przepelnione złotem, będziemy regulowali wartość papierów, co nas uczyni panami wszytkiego, co istnieje.

Mamy pomiędzy sobą zdolnych mówców, którzy potrafią zdobyć się na entuzjazm i przekonać tłumy.

Przez złoto i pochlebstwa pozyskamy proletarijat (ludność wyrobniczą), który się podejmie zniszczyć kapitał chrześcijański. Przynurkujemy robotnikom płacę, o której nigdy nie marzyli, podniesiemy równocześnie ceny towarów potrzebnych, tak, iż nasze zyski będą jeszcze większe.

W ten sposób przygotowujemy rewolucję, którą za nas zrobią chrześcijanie, a z której my zbierać będziemy owoce.

Przez nasze szyderstwo i nasze napaści ośmieszamy i zohydzimy ich księży; ich religija stanie się tak samo śmieszna i wstretna, jak ich kler. Będziemy więc także panami ich dusz, bo nasze nabożne przywiązanie do naszej religii i naszych obrządków wytwarza wyższość naszą i wyższość naszych dusz.

Posłaliśmy już naszych ludzi na wszystkie ważniejsze posterunki. Postaramy się dostarczyć gojom adwokatów i lekarzy; adwokaci są wtajemniczeni we wszystkie interesy; lekarze raz wprowadzeni w dom, stają się spowiednikami i kierownikami sumienia.

Ale przede wszystkim tam zajmujemy stanowiska, gdzie możemy nauczać. Przez naukę możemy wszczepiać nauki, które są nam potrzebne, przygotowując umysły dla naszej wygody.

Jeżeli jeden z naszych wpadnie nieszczerliwie w szpony sprawiedliwości u chrześcijan, spieszymy mu z pomocą, znajdziemy tyle świadectw, by go uwolnić od jego sędziów.

czekać cierpliwie, aż sami staniemy się sędziami.

Staramy się nie przeszkadzać małżeństwu naszych ludzi z chrześcijankami, bo przez nie dojdziemy do kół najwięcej dla nas zamkniętych. Jeżeli nasze córki wyjdą za gojów, nie będą nam mniej użyteczne, bo dzieci z matki żydówki należą do nas.

Szerzymy zwyczaj wolnych związków, by zniszczyć u kobiet chrześcijańskich przywiązanie do przykazań i praktyk religijnych.

Od wieków synowie Izraela, pogardze-

ni prześladowani, pracowali by sobie utworzyć drogę do władzy. Dobiegają kresu, badając życie ekonomiczne przeklętych chrześcijan; nasz wpływ jest już przeważający w polityce i obyczajach.

W godzinę oznaczoną, zawczasu, rozpoczynamy rewolucję, która rujnując wszystkie kasy chrześcijaństwa, ujarzmi nam wszystkie chrześcijan.

Tak brzmi zadziwiająca mowa rabina Reichhorna. (12)

## Przed upadkiem króla Konstantyna.

(o) Korespondent „Associated Press“ w Atenach miał wywiad z królem Konstantynem w przeddzień jego abdykacji. Wywiad odbył się w ogrodzie letniego pałacu w Tatoi, znajdującego się o jakieś dwadzieścia mil od Aten. Dokoła króla siedzieli członkowie rodziny królewskiej, księżne przeważnie zajęte były robotką szydełkową. Nieco opodał następcę tronu rozmawiał z kilku oficerami, którzy przynieśli świeże depesze.

— Trudno było pytać króla, czy ma zamiar abdykować i czy jest germanofilem, — pisze korespondent, — ale król sam dopomógł mi, stawiając pytanie i odpowiadając na nie. Mówi on bardzo szybko po angielsku. Robi wrażenie człowieka śmiertelnie smutnego i gębo wstrząśniętego położeniem swojej ojczyzny.

— Czy świat interesuje się mną i moim krajem? — zapytał król.

Dalej wyjaśnił swój stosunek do Niemiec: Nie jestem germanofilem, jestem neutralny. To jest starałem się nim być. Kiedy jen Seraili ru-

szyl na Macedonię z francuskim i angielskim wojskiem, zwróciłem się do cesarza niemieckiego by przeszkodził żołnierzom bułgarskim wejść do mego kraju. Ten akt z pewnością nie był skierowany przeciw entencie. Co zaś do Venizelosa, to ma on osobistą antypatię do mnie. Ale ludzie kierujący wielkimi sprawami muszą odsunąć na bok uczucia osobiste i pracować wspólnie dla wielkiej sprawy.

Powstania obecnego króla nie uważa za bardzo poważne. O sobie mówił, że zrzuci go z tronu aljanci, zaś głos narodu powoła go z powrotem. Jest królem na podstawie pibiscytu.

Zegnając się, korespondent zapytał: — Ostatecznie więc Wasza Królewska moc zostanie póty, póki naród będzie Go potrzebował?

— Tak jest, odparł Konstantyn ze swym uprzejmym uśmiechem.

Rzeczywistość przekreśliła nadzieje królewskie. (6)

## Zywa cerkiew.

(o) W Rosji bolszewickiej powstała nowa sekta pod nazwą „żywej cerkwi“, której celem jest zadanie ostatecznego ciosu dawnemu kościołowi prawosławnemu i utrwalenia rządów sowieckich.

Jakimi drogami dążyli bolszewicy do utworzenia tej sekty?

Reforma kościoła prawosławnego datuje się od listopada 1917 r., kiedy w Rosji nastąpił przewrót. Wówczas w Moskwie odbył się wszechrosyjski sobór, w którym wzięło udział duchowieństwo „czarne“ i „białe“ (mnisi i popi) oraz wielu wiernych. Ogłoszono detronizację cara, jako głowy kościoła i patriarchę wybrano Tichona.

Po ustąpieniu Kiereńskiego przyszli do rządów bolszewicy, którzy ogłosili dekret rozdziału cerkwi od państwa. Rozpoczęły się prześladowania duchowieństwa prawosławnego nastąpiły liczne aresztowania i rozstrzeliwania. Prawosławie, zgnite i bierne, nie potrafiło spełnić swego zadania, nie przeciwstawiło się za kusom bolszewickim. Jedynym, co je poruszyło, było ogłoszenie przez bolszewików rozkazu o konfiskacie dóbr kościelnych. Sprzeciwiał się temu patriarcha Tichon, nie chcąc się zgodzić na użycie tych majątków na cele propagandy bolszewickiej. Tichona aresztowano, zastąpił go archierej Antonin, który zajął się organizacją żywej cerkwi. (6)

## Kościół katolicki -- dla popa, szkoły polskie -- dla Trockiego

W niedzielnym numerze podaliśmy, że prezydent rządu dr. Nowak oddał na cerkiew kościół katolicki, który nawet niemieckie władze okupacyjne uznały za własność katolików. Obecnie drugi minister rządu p. Nowaka, minister oświaty p. Kumaniecki stanął w obronie szkoły komunistycznej.

Sprawa ta przedstawia się następująco: Rada szkolna okręgowa w Warszawie, do której należy udzielanie pozwoleń na otwarcie nowych szkół, odmówiła legalizacji szkoły żydowskiego Tow. „Nasze dzieci“, ponieważ w szkole tej umieszczono portret Trockiego, a

odezwy umieszczone na domu szkolnym głosiły wyraźnie, że szkoła ta ma wychowywać „bojowników proletariatu“, którzy „będą walczyć o wolność ludów“.

Wbrew dwukrotnej odmowie min. Kumaniecki udzielił pozwolenia na otwarcie szkoły.

Takie mamy skutki rządów „lewicowych“ opierających się na socjalistach, ludowcach żydach. Trudno sobie wprost wyobrazić, do czego by doszło w tej dziedzinie, gdyby przyszłym sejmie ten blok lewicy miał zwyciężać, (2)

## Faszyści węgierscy.

(o) Prasa włoska zamieszcza ciekawe szczegóły o rozwoju faszyzmu na Węgrzech. Podobno liga „Obudzonych madziarów“ zreorganizowała się na wzór związku faszystów włoskich i przybrała nazwę związku faszystów węgierskich.

Niektóre dzienniki, nawiązując do niedawnej podróży Mussoliniego na Węgry, utrzymują, że współdziałanie faszystów węgierskich i włos-

kich istniało już oddawna.

„Obudzeni madziarzy“ przyjęli system bojowy faszystów, zmieniony odpowiednio do warunków lokalnych. Tendencje ich wybitnie narodowe i antybolszewickie, mają nadto zabarwienie przeciwydowskie.

Rozwój faszyzmu na Węgrzech świadczy, że prąd ten przybiera charakter międzynarodowy.



# Baczność Wyborcy!

**Dziś ostatni dzień można sprawdzać listy wyborcze.  
Kto nie jest wpisany na listę traci prawo głosu**

## ZYGZAKI.

### Metody „Kurjera Łódzkiego”

Od pewnego czasu miejscowy organ rozbiłaczy obozu narodowego, Centrum, z piana na ustach napada na „Rozwój”. Niema prawie numeru „Kurjera” żeby nie znajdowała się jakaś ordynarna a zarazem bezsensowna napaść na redakcję naszego pisma. Bez końca powtarzają się tego rodzaju niepolityczne dowcipy apolitycznego redaktora „Kurjera Łódzkiego” jak np. „spadł na głowę” „lokal redakcyjny zostanie przeniesiony do „Kochanówki” e, c, t. Są to bezsilne ataki wściekłości z powodu stałego zmniejszania się po czytności tego pisma i tak liczącego bardzo nikłą ilość prenumeratorów.

„Kurjer Łódzki” zrobił się już zupełnie małomiasteczkowym brukowym dziennikiem, którego cała treść mieści się w ploteczkach zbieranych między babami na jarmarku lub w obrzucaniu stekiem obelg konkurencyjne organy. Współczujemy bardzo „Kurjerowi” że mu tak źle się powodzi, ale my sobie nie mamy do zarzucenia żadnych nieuczciwych sposobów np. rozsyłanie do prenumeratorów innego pisma egzemplarzy swego dziennika, jak to czyni „Kurjer”. Wiemy i współczujemy „Kurjerowi”, że tak źle stoją jego interesy ale w każdym razie nie należy się ratować niemądrymi i nieuczciwymi sposobami.

A przecież „Kurjer” posiada bardzo „wszechstronnego” choć nieodpowiedzialnego redaktora który z niejednego pisma i partji chleb jadł, był współpracownikiem „Godziny Polskiej” i „endeckiego” pisma a nawet przez pewien czas mieliśmy nieszczęście gościć go w naszej Redakcji. Przecież ten kondotjer dziennikarski mógłby już czegoś się nauczyć w tej wędrówce za chlebem i wiedzieć że nie tylko brukowemi napaściami zyskuje się czytelników. Wierzmy że pan Skulski dobrze opłaca swego herolda ale trzeba się przecież liczyć z tem że posada nie jest wieczna i jeżeli się ją straci to trudno będzie znaleźć miejsce w piśmie przeciwnej orientacji. Chyba że liczy on na ludowców którzy nie są wybredni w doborze ludzi i może wakować będzie posada na miejsce dra. Jampolskiego.

W każdym razie w interesie etyki dziennikarskiej należałoby życzyć wydawnictwu „Kurjera” kulturalniejszego redaktora.

## KRONIKA

### — Kalendarzyk.

Dziś Czwartek, 5 października Placyda  
Wschód słońca g. 5 m. 35  
Zachód g. 6 m. 15

### — Widowiska.

**Teatr miejski (Cegielniana 63)**  
„Wasy i peruka”

**Teatr „Scala” (Cegielniana 19)**  
Operetka. Przedstawienia zawieszono

„Przejazd 1  
„Gusia”

„Soczon” Przejazd 2  
„Panie, Panowie, Panienci”

**Grand-Kino (Piotrkowska 72)**  
„Wier na rzekę”

**Corso (Zielona 2)**

### — Kalendarzyk historyczny.

1831 Wojska Polskie przekracza granicę pruską i składa prośbę pod Bredą

## Wiadomości bieżące

### — Ankieta w sprawie kasy chorych.

„Liga Pracy”, jednym z celów której jest popieranie prawidłowej organizacji, jako podstawy dobra ogólnego, postanowiła pociągnąć do działalności kas chorych.

Z tego względu zarząd „Ligi Pracy” zwraca się do wszystkich osób i instytucji zainteresowanych w powyższej sprawie z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

a) Jakie koszty związane są obecnie z korzystaniem z pomocy lekarskiej kas chorych w porównaniu z kosztami przy dawnej organizacji pomocy lekarskiej?

b) Jaki jest zakres szybkości obecnej pomocy lekarskiej kas chorych w porównaniu z dawną organizacją?

c) Pod jakim względem nastąpiła poprawa wskutek wprowadzenia kas chorych a pod jakim względem pogorszenie?

d) Uwagi.

Odpowiedzi uprasza się nadsyłać do biura zarządu „Ligi Pracy” (ul. Czackiego 3-5, m. 25 do d, 10 października rb

### — W sprawie podwyżki cen w hotelach łódzkich.

W chwili ogłoszenia ustawy z dn. 7 lipca 1920 r., ustalającej ceny w hotelach i na zasadzie rozporządzenia rady ministrów z dn. 14. 10 1921 r. (Dz. Ustaw Nr. 88 poz. 649) i ustawy z dnia 2-7-1920 r. (Dz. Ustaw Nr. 67) oraz na podstawie uchwał magistratu No. 468 z dn. 2 maja 1922 r. i No. 952 z dn. 29 sierpnia 1922 r. Urząd Mieszkaniowy Magistratu uzyskał prawo zatwierdzania cenników hotelowych.

Ponieważ komisariat rządu na m. Łódź dotychczas nie przejął agend zlikwidowanego urzędu do walki z lichwą, właściciele hoteli łódzkich z dniem 26 na 27 sierpnia rb., podnieśli samowolnie ceny numerów hotelowych o 100 proc. a należy się liczyć z możliwością dalszej zwyczajki cen.

Wobec tego, że czynnikami miarodajnymi przy zatwierdzaniu cenników hotelowych są władze administracyjne tej instancji. Urząd Mieszkaniowy w razie niestosowania się właścicieli hoteli do cen ustalonych nie posiada ani egzekutywy, ani podstaw do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie winnych.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz wzrost ludności przez niesumienne jednostki z pośród właścicieli hoteli. Magistrat m. Łodzi zwrócił się do Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o wyjaśnienie istniejącego stanu rzeczy.

### — Spis środków lokomocji.

Na zasadach art. 12 Ust. z dn. 21 2 22 r. (Dz. Ust. Nr. 21 poz. 166) zarządzono spis wszelkich wozów poruszanych siłą motorową lub ludzką, będących w posiadaniu osób i instytucji cywilnych, mianowicie: 1) wszelkiego rodzaju samochodów, tak osobowych jak towarowych, 2) motocykli, 3) przyczepki, 4) traktorów, 5) rowerów, 6) wszystkich narzędzi, części zamiennych, gum, akcesorji, oraz innych przedmiotów przeznaczonych do utrzymania i użytkowania oznaczonych wozów w punkcie 1, 2, 3, 4 i 5 niniejszego zarządzenia. Osoby, uchylające się od przedłożenia deklaracji lub posiadające niezgodne ze stanem rzeczywistym szczegóły — będą karane w myśl art. 28 ust. z dnia 21 lutego 1922 roku (Dz. Ust. Nr. 21 poz. 166)

(—) Wagon syplalny Gdańsk — Łódź kal. —

Poczynając od dnia 5 b. m. z Łodzi i od dnia 6-go b. m. z Gdańska w pociągach na

530 | 403 i 404 | 527 zostanie uruchomiony kurs bezpośredniej komunikacji wagonu syplalnego. (1)

### — Energiczny kamfencznik.

b) Edward Najman właściciel posesji przy ul. Tuszyńskiej 13, pomimo zakaza przystąpił do wykonania budowy na swej posesji i uszkodził pieczęć rządową. Słusano protokół celem pociągnięcia go do odpowiedzialności sądowej. (5)

### — Kary na pijaków.

b) Za ukazanie się w miejscu publicznym w stanie nietrzeźwym i zakłócenie spokoju publicznego pociągnięto do odpowiedzialności celem ukarania Andrzeja Łuczaka, Jana Cybalskiego, Piotra Ogłuszko, Józefa Bogusza, Stanisława Czajkowskiego, Franciszka Czapliska i Jana Michalskiego. (5)

## Wypadki i kradzieże.

### — Kradzież.

b) Z mieszkania Dwoiry Cukierman (Wolborska 12) za pomocą wyrwania kłódki skradziono różne rzeczy.

Ze sklepu Icka Szapiro przy ul. Podrzecznej 5, skradziono skóry wartości 450,00 mk. (5)

Ze sklepu białutnego przy ul. Dzielnej 49 skradziono białego towaru na sumę 150,000 mk. (5)

### — Nieodstemplowane sadło.

b) W sklepie spożywczym Marjanny Barłoga przy ul. Napiórkowskiego 85 policja znalazła 84 funty nieodstemplowanego przez rzeźnię miejską sadła, słoniny i boczkę. Aktyki te skonfiskowano i odesłano do rzeźni. (5)

### — O porządek w mieście.

b) W obrebie 14 kom. policja dokonała rewizji oraz spisała 12 protokołów za anty-sanitarny stan sklepów. Osmiu właścicieli nieruchomości pociągnięto do odpowiedzialności za nieporządku w posesjach, a w 13 wypadkach stwierdzono używanie nieodstemplowanych wag i odważników. (5)

### — Domowi złodzie.

b) Za kradzież różnych rzeczy w mieszkaniu swego chlebodawcy, aresztowaną została służąca Wł. Błażejewska.

Pociągnięto do odpowiedzialności Marjanę Kasinowską (Piotrkowska 225) za systematyczną kradzież w aptece Epsteina przy ul. Cegielnianej. (5)

### — Na gorącym uczynku.

b) Policja aresztowała Cyprę Szalman, która wychodzącej z tramwaju Bercia Kin usiłowała wyciągnąć z kieszeni pieniądze. (5)

### — Pożar.

D) W dniu 5 października r. b. o godz. 5 min. 20 przy ul. Dzielnej 44 w domu Lipszyca wybuchł pożar, przyczyną którego było zapalenie się sadzy w kominie. Pożar został ugaszony. Straty nieznaczone. (5)

## Teatr i sztuka

### — Teatr miejski.

Dziś t. j. w czwartek premiera stylowej komedii obyczajowej Józefa Korzeniowskiego p. t. „Wasy i peruka”.

Jowialny humor i satyra tej sztuki malującej walkę dwóch światów w Polsce za czasów króla Stasia kiedy się to zmagaly ze sobą wplywy francuskie ze staro polskiem. Reżyserja w wytrawnych rękach dyr. H. Barwińskiego.

W piątek dla Zrzeszeń „Rozwój prof. Putla”



Luna

4168K1

HANUSIA

— podług dramatu —  
GERHARDA HAUPTMANA  
Jutro wielka premiera!

Dzisiaj nieodwołalnie przez ostatni

SALA FILHARMONJI, DZIELNA № 20

Dzisiaj dnia 5 października o godz. 8.30 w.

Tylko jeden koncert

Gościnny występ znakomitej niezrównanej

Lucyny

Messal

Primadonna Operetki Warszawskiej  
z udziałem jej partnera

Bolesława Mierzejewskiego

Przy fortep. dyr. Teatru „Nowości”, Gurzyński.  
w programie wyjątki z operetki: „Targ na dziewczęta”, „Ostatni walc”, „Biały Mazur”, „Księżna Czardaszka” i inne w oryginalnych kostiumach. Tańce.Bilety do nabycia w kasie Filharmonji, Dzielna 20  
codziennie od 10—1 i od 5—7 wieczór. a w niedzielę i święta do 5-ej. 4161d1TOWARY BŁAWATNE Bielezniane, kostjumowe, pal-  
totowe. Po cenach konkurencyjnych sprzedająŁÓDŹ  
P. Ot. kowska № 141 STELZNER i WEBER  
4125d6

Planino

firmy „SEILER” okazjynie do sprzedania  
Piotrkowska 89. II. p. prawo. 4167s

Zakład Mechaniczno-Instalacyjny

przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres wodociągów, kanalizacji oraz centralnego ogrzewania. 4155K1

Leon Urbanowski Łódź, Pańska 46

Syndykaty Rolnicze,  
Sejmiki i Rolnicy!!!Nadszedł transport amoniaku w azocie  
20.70%. Do nabycia hurtownie i detalicznie po cenach bez  
wzgl. konkurencyjnych w DOMU HANDL. - PRZEM.B. Kowalewski, Ogrodowa 78.  
4158b1

Ważne dla dam!

Firanki do nabycia, trwale i tanie, w kolorowych kwiatkach  
kratkach i paskach, jak również i w białych paskach.  
WYROB WŁASNY stale na składzie 4088K3  
B. SZAJBE ul. Wysoka 46, I piętro, przy Wodnym Rynku

Kupię tożarnie

w dobrym stanie od 2 do 4  
mtr. długości tożenia Ofer-  
ty pod „Tokarnia” do ad-  
ministracji. 4156K2

Kto ma

do wynajęcia?

Suteryny suche widne obszerne  
przy ul. Piotrkowskiej, lub w  
pobliżu. Oferty z oznaczeniem  
przestrzeni i warunkami do  
Agencji ogłoszeń Witolda Tra-  
cewskiego, Łódź, ul. Radwań-  
ska № 6 4164s4

Zakład kowalско-powozowy

B-ci Moszczyńskich

Łódź, Miłsza 49 róg Łąkowej  
przyjmuje wszelkie obstalunki i  
reper. w zakresie kowalst. wędz.  
i siusarsko mechaniczne roboty  
UWAGA: Specjalne kucie kont. 4168K6

Kawaler

lat 32 posiadający sklep spółko  
w w dobrym punkcie pragnie  
zapoznać pannę lub bezdzietną  
wdowę z gotówką 1 miliona mk.  
dla spłaty spółnika. Cel matry-  
monialny. Oferty do „Rozwoju”  
pod „Spokoju”. 4158K4

Motor gazowy

3 konny jest do sprzedania. ul.  
Żelazna № 9a, u A. BADER  
przy Rok cińskiej 4149d2

Ważne

Dla pp. właścicieli  
nieruchomości.poszukuje dzierżawy podwórka  
lub placu 6000 l. kw. z odszer-  
nym budynkiem (szopa, stodoła,  
komórki lub t. p.), albo też du-  
żę piwnicę lub suteryny; przy-  
tem mieszkanie o 1 lub 2 poko-  
jach z kuchnią pożądaną, lecz  
niekonieczną. Oferty z warun-  
kami do Agencji ogłoszeń i re-  
klam W. Traciewskiego, Łódź,  
ul. Radwańska 6. 4163d

\*\*\*\*\*

Dr. Eugenia Gerszuni

Piotrkowska 121

Choroby kobiece i weneryczne  
u kobiet. Przyjmuje od 12—1  
i od 4—6, w niedzielę i świę-  
ta od 9—12. 3883o10

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycze-  
nych i skórnych  
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przy-  
jęć od 9—2 i 6—8.  
Panie od 5—8. 361

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.

powrócił

Choroby skórne i weneryczne.  
Przyjm. od 9—1 i 5—8. 3779s5

Dr. Artur Banasz

urolog.

Choroby nerek, pęcherza, dróg  
moczowych, chron. rzeżączka  
Przyjmuje od g. 5 i pół do 7  
Moniuszki № II. X)

Daję na raty!!!

wszelką garderobę damską i męską gotową i na obstalun-  
ki. Pracownia A. Berger, Południowa 6 prawa oficyna  
3597 1k

Dyrekcja kursów „MATURA”

W WARSZAWIE  
ODDZIAŁ W ŁÓDZIZ dniem 12 października b. r. rozpoczyna kurs w  
zakresie ośmiu klas. Wykładowcy będą uprawnieni do tego  
studenci Uniwersytetu Warsz.Zapisy przyjmuje kancelaria od 5—7 wiecz. w lokalu  
gimn. p. A. Zmowskiego ul. Boczna 5. 4143K4

Potrzebny

rutynowany buchalter

ze znajomością korespondencji. Oferty do „Ro-  
zwoju” pod „L. B.”. 4152b3

Poszukuje się

kuchacza, Józefa Wróbla, urodz. w r. 1889, w r. 1915 w październi-  
ku został powołany do wojska rosyjskiego dla dokończenia słu-  
żby; z wybuchem wojny światowej został wysłany na front rosyj-  
sko-austriacki: „14 armia czynna, 8 pułk, 3 komp. strzelców.”

MASZYNY do PISANIA.

Mercedes, Underwood, Remington, i t. p. Taśmy, kalka,  
operacje. NAJTANSZE ŹRÓDŁO 061E  
ADOLF GOLDBERG ul. Andrzeja № 1.„WYGODA” PIOTRKOWSKA  
№ 283

poleca na raty i za gotówkę

Konfekcję damską damską i dziecięcą, bieliznę, manu-  
fakturę, obuwie i wszelką galanterię w wielk. wyborze.  
UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej  
pracowni w przeciągu 4-ch dni! 3860b12

Dr. Wołyński

powrócił.

4058b4

Choroby uszu, nosa i gardła. Piotrkowska 21

Pierwszorządny zakład krawiecki męski

Franciszka Chojnackiego

59. Rankiewicza 59.

przyjmuje wszelkie roboty z własnego oraz powierzonego  
materiału. 3802s10

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW

LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS

145. Piotrkowska 145.

za plombowanie, oraz wprawianie zębów  
optata podług taryfy. 3562s

